

OVERLEVEN IN DE PUT VAN VROUW HOLLE

Tekst en fotografie:
ROB HAMMINK

Een koude en vooral eenzame nacht in Siberië richting nog meer kou, richting noorden. Het is vier uur en 200 kilometer geleden dat we de laatste lantarenpaal, ergens buiten Irkoetsk, zagen. Wonderlijk hoe krachtig het licht van een volle maan kan zijn. Het busje van Konstantin stopt zo nu en dan bij een sacrale plek van de Buryats, etnische Mongolen die al in deze streek woonden lang voordat de stichter van het Mongoolse wereldrijk, Gjingiz Chan (1167-1127), hier huishield. Het ritueel herhaalt zich vier keer. Wodkafles gaat open. De chauffeur schenkt bij gebrek aan glazen twee plastic fotohulsjes tot de rand vol, steekt zijn vinger erin. Gooit wat druppels omhoog voor de goden, wat druppels op de vloer voor de aarde, het hier en nu, en uiteindelijk wat druppels op het dashboard voor een veilige reis. Daarna verdwijnt de nationale drank ad fundum in de slokdarm, zodat de veiligheid van die reis steeds meer onder druk komt te staan.

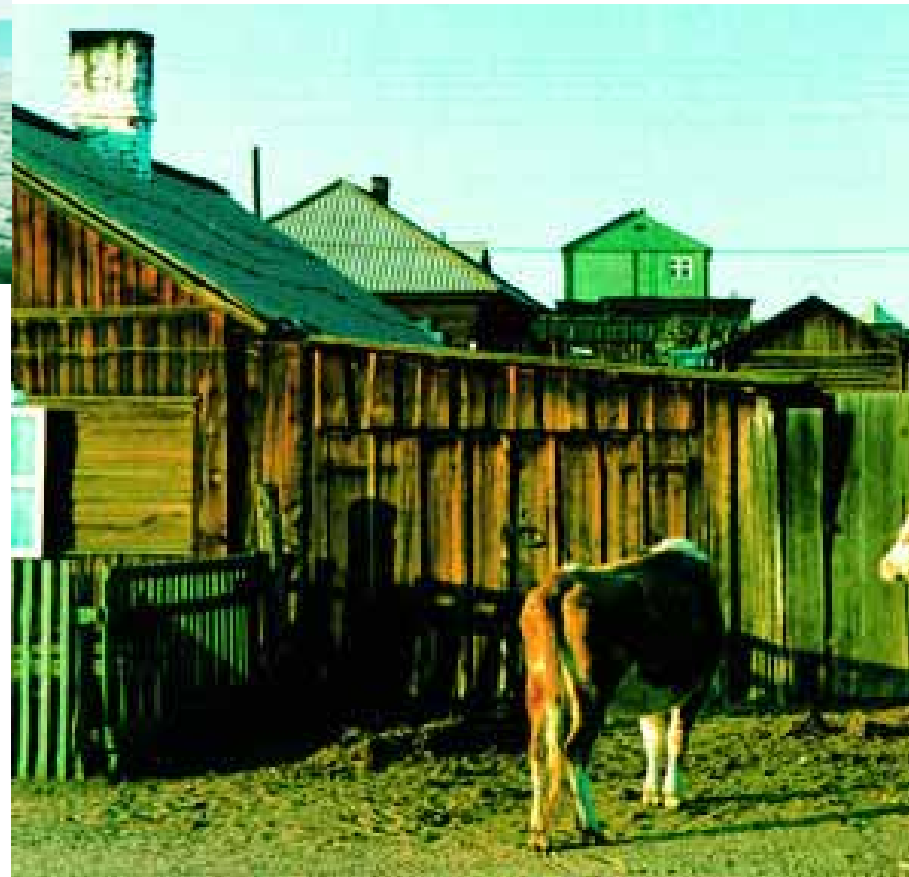
Dan eindelijk de plek waar we beginnen aan de overtocht naar Olkhon eiland, dat onopvallend aan de westzijde van het Bajkalmeeer ronddobbert. Geen boten nu, want het is winter. De landweg gaat naadloos over in het ijs. Anderhalve meter bevroren water is het verschil tussen leven en een koude verdrinkingsdood. „In de winters rijden er zelfs tanks over dit ijs. Maak je niet druk”, zijn de bemoedigende woorden van de man die nu in uiterste concentratie gebogen over zijn stuurwiel hangt. Het licht van de koplampen schiet zenuwachtig over de ijzige vlakke. „Er willen hier en daar wel eens scheuren zitten en dan behoor je tot de ongeveer twintig gevallen van een verdrinkingsdood hier.”

Als een wrat die geheimzinnig grijs afsteekt tegen een gitzwarte lucht, doet met Olkhon op. Dit heilige eiland is 72 kilometer lang en 15 kilometer breed. Als er 1200 mensen wonen, is het veel.

De 'Ini Mini'-huisjes zijn aandoenlijk, de stranden fraai en de lucht schoon. En toch hebben de mensen op het Siberische eiland Olkhon het zwaar. Afgesneden van gas, water, elektriciteit en alle andere aardse geneugten bidden zij om betere tijden. Desnoods gebracht door westerse toeristen.

Konstatin zoekt het huis van Mikita, een begrip. De 45-jarige man verhuurt blokhuizen aan verdwaalde toeristen. Maar dan vooral in de lente en zomer, want je moet wel richting zelfmoord neigen, wil je hier 's winters tijd doorbrengen. „Voor al de zogenaamde Sarma is dodelijk. Die

arctische wind duwt zich tussen de bergen door en komt hier in een natuurlijke windtunnel terecht. De golven kunnen vijf meter hoog worden. Geen visser die dan het water opgaat.” De tijd neigt naar twee uur in de nacht. Af en toe een houten hutje. De wegen zijn

Van alles afgesneden op het

onverhard, maar voelen door de kou van -35°C aan als beter beton. Letterlijk geen kip op straat, wel een oude vrouw met konijnenvellen rond haar hoofd geslagen. Dronken als een tor. Met onnavolgbare armbewegingen weet ze uit te leggen waar Mikita woont.

„Welkom”, zegt de tanige man even later opgewekt. De haard wordt aangemaakt en onze hut verandert in een half uur tijd van een diepvriescel in een comfortabele woning. Dat wil zeggen: zonder stromend water, zonder elektriciteit en zonder gas.

De volgende ochtend gerammel in iets wat voor een keuken moet doorgaan. Konstatin heeft water uit een grote tank gehaald en schept het over in ons huisreservoir. „Nee geen douche. Je moet maar zo denken: de lucht is hier vele malen schoner, dus je wordt niet vies.”

Het eilandje openbaart zich in alle schoonheid. Het lijkt wel alsof we in de